

Міністерства внутрішніх справ від 06.07.2017 року № 517. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17#n4>.

3. Василенко Е.В., Жикривецкая Ю.В. Тайм-менеджмент как способ повышения эффективности служебной деятельности сотрудников полиции. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/taym-menedzhment-kak-sposob-povysheniya-effektivnosti-sluzhebnoy-deyatelnosti-sotrudnikov-politsii/viewer>.

4. Волохова О.В. Тайм-менеджмент в следственной деятельности. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/taym-menedzhment-v-sledstvennoy-deyatelnosti/viewer>

5. Тишков С.В., Коричева А.В. Возможности внедрения и использования технологий тайм-менеджмента в процессе планирования и расследования преступлений. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/vozmozhnosti-vnedreniya-i-ispolzovaniya-tehnologiy-taym-menedzhmenta-v-protseesse-planirovaniya-i-rassledovaniya-prestupleniy/viewer>.

Давидова Ольга Василівна,

доцент кафедри юридичної психології
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат психологічних наук, доцент

СУЧАСНІ ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТЬОГО ПСИХОЛОГА

Сучасні наукові психологічні та соціологічні дослідження свідчать про активне впровадження психологічних технологій у різні сфери роботи з населенням.

Сучасні психологічні технології являють собою сукупність методів, прийомів, засобів, які застосовуються для досягнення поставлених цілей; послідовну сукупність психічних процесів, дій особистості; науку про закономірності, прояви та практичну імплементацію найбільш ефективних процесів психічної діяльності.

Отже, психологічна технологія – це система категорій, принципів і моделей, що описують психічну реальність, людську істоту або соціальну групу як цілісність, що розвивається, зорієнтована на практичну роботу з індивідуальною психікою або груповою психологією, і що включає конкретні методи, прийоми, уміння та навички щодо цілеспрямованої зміни (розвитку) особистості і групи.

У більш вузькому сенсі психотехнологія – це набір алгоритмів роботи із психічною реальністю індивідуальних та колективних суб'єктів, що має на «виході» різнопланові індивідуально- та соціо-психічні ефекти, а саме: діагностичний, терапевтичний, нормативно-впливовий, маніпулятивний, психодеструктивний [1, с. 9].

Психотехнологія виступає єдністю трьох базових елементів: теорії психіки, що складається в рамках тієї чи іншої психологічної школи; сукупності методологічних постулатів, що окреслюють «кордони» і

напрями застосування цієї теорії; сукупності методів, методик та технік, що задають моделі спричинення зазначених вище ефектів.

Прикладні аспекти подібних досліджень пов'язані з різними сферами людської життєдіяльності: політика, бізнес, менеджмент і організаційний консалтинг. Нові психотехнології успішно застосовуються у виборчих та рекламних компаніях, беруться до уваги оборонними відомствами і спецслужбами, за їх допомогою вчиняються злочини, формуються деструктивні культури.

Сучасні психотехнології мають потужний вплив на психіку особистості, на масову свідомість. Потужна сила впливу сучасних психологічних технологій обумовлена їх високою технологічністю, базуванням на своєчасному виявленні, розумінні, знанні і результативності використання послідовностей, закономірностей перебігу психічних процесів, поведінки особистості в різних життєвих ситуаціях і різних умовах, а також високим рівнем виконання.

Водночас теоретичні основи деяких психотехнологій почасти виявляються ненауковими. Їх використання може мати небезпечні для особистості наслідки. Тому ретельне дослідження існуючих технологій та створення і застосування психотехнологій з морально-етичним, гуманістичним змістом є сьогодні соціально необхідною і нагальною потребою [2, с. 12].

На формування відповідних компетенцій спрямоване опанування навчальної дисципліни «Основи сучасних психотехнологій». Програму навчальної дисципліни «Основи сучасних психотехнологій» розроблено для студентів та курсантів за спеціальністю «Психологія» відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності «Психологія» (053) для денної форми навчання.

Навчальна дисципліна є базовою необхідною, професійно системоутворюючою та надає цілісне уявлення про основні теоретичні проблеми сучасних психотехнологій, спрямована на підготовку до прикладного застосування теоретичних основ, розуміння сутності методів психологічного впливу, розвиток професійних навичок і вмій для ефективного використання психотехнологій в різних областях застосування.

Дисципліна «Основи сучасних психотехнологій» базується на вивченні циклу дисциплін професійної підготовки, зокрема: «Психодіагностика», «Основи індивідуальної та групової психокорекції», «Основи психологічного консультування», «Основи психотерапії», «Психологія масової поведінки».

Метою дисципліни «Основи сучасних психотехнологій» є формування системи знань про професійні компетенції і структуру діяльності психолога у сфері розробки та застосування психотехнологій; опанування теоретико-методологічних засад використання психотехнологій у практичній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи сучасних психотехнологій» є визначення й інтерпретація феномену «психотехнологія»; визначення теоретико-методологічних засад ідентифікації психічних властивостей, процесів і станів людини, корекції та трансформації відповідних властивостей; оволодіння діагностичними, психотерапевтичними та технологіями нормативного впливу; формування у студентів особистісних якостей, необхідних для ефективного виконання професійних обов'язків в майбутній професійній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні знати:

- теоретико-методологічні засади створення та закономірності використання системи психотехнологій;

- категорійно-поняттєвий апарат типологічних груп психотехнологій: діагностичних, терапевтичних, нормативного впливу, маніпуляції та спецтехнологій;

- сучасні напрями розвитку психотехнологій;

вміти:

- розрізняти окремі елементи загальної системи психотехнологій;

- екологічно та психологічно безпечно застосовувати діагностичні, психотерапевтичні, психотехнології впливу та розвитку особистості;

- розробляти ефективні техніки впливу з метою корекції, розвитку і саморозвитку особистості;

- ідентифікувати та протистояти технологіям маніпулятивного та деструктивного впливу.

Структура навчальної дисципліни містить тематичні блоки, присвячені загальному огляду системи психотехнологій, основним типам психотехнологій: діагностичним (у тому числі інноваційним психофізіологічним дослідженням), терапевтичним, технологіям психологічного впливу (нормативного, маніпулятивного та деструктивного), ефективної комунікації та переговорного процесу, розвитку особистості.

Список використаних джерел

1. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології: навчальний посібник. Київ : ДУІКТ, 2008. 72 с.

2. Психологічні технології ефективного функціонування та розвитку особистості : монографія / [за ред. : С. Д. Максименка, С. Б. Кузікової, В. Л. Злиwkова]. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 540 с.